

Vedtak i Transportklagenemnda - Fly

Sammendrag

Krav om standarderstatning og refusjon ved forsinkelse.

Dato

14.09.2017

Saksnummer

2016-00507

Tjenesteytere

Norwegian

Klager har i det vesentlige anført

Klager skulle reise med Norwegians flyvning DY2457 fra Sandefjord - Torp til London - Gatwick 19. august 2015. Flyvningen ble forsinket, og klager rakk derfor ikke sin videreforbindelse.

Klager har på ovennevnte bakgrunn fremsatt krav om standarderstatning i henhold til EU-forordning 261/2004, samt refusjon av utgifter til flybilletter og tog i London.

Tjenesteyterne har i det vesentlige anført

Norwegians flyvning DY2457 fra Sandefjord - Torp til London - Gatwick ble forsinket med tre timer og 23 minutter. Flymaskinen som skulle benyttes kolliderte med fugl ved innflyvning til Sandefjord, og måtte gjennomgå obligatorisk inspeksjon. Tekniker ble hentet fra Oslo lufthavn for å gjennomføre inspeksjonen.

Flyselskapene er unntatt fra å utbetale erstatning etter EU-forordning 261/2004 i de tilfeller hvor forsinkelsen er under tre timer. De er også unntatt fra sin erstatningsplikt i de tilfeller hvor forsinkelsen er forårsaket av en ekstraordinær omstendighet som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak ble truffet. Norwegian anfører at kollisjon med fugl må være en slik ekstraordinær omstendighet som fritar flyselskapene for sitt erstatningsansvar etter EU-forordningen.

Norwegian avviser på ovennevnte bakgrunn klagers erstatningskrav.

Nemnda bemerker

Norwegians flyvning DY2457 fra Sandefjord - Torp til London - Gatwick 19. august 2015 ble forsinket med tre timer og 23 minutter.

Forsinkelse som medfører at passasjerene kommer frem til det endelige bestemmelsesstedet mer enn tre timer etter det planlagte ankomsttidspunktet gir rett til erstatning, med mindre flyselskapet godtgjør at forsinkelsen skyldes ekstraordinære omstendigheter som ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var truffet. Det vises til EU-forordning 261/2004 artikkel 6 jf. artikkel 7, jf. artikkel 5 nummer 3, jf. EU-domstolens avgjørelser i Sturgeon m.fl. mot Condor (C-402/07) og Nelson m.fl. mot Lufthansa (C-581/10 og C-629/10).

I dette tilfellet skyldtes forsinkelsen at flyet kolliderte med en fugl ved landing under forutgående flyvning. Flyet måtte derfor gjennom en teknisk kontroll. Det vises til fremlagt dokumentasjon i saken.

I EU-domstolens dom av 4. mai 2017 (C-315/15, EU:C:2017:342) er det fastslått at kollisjon mellom et luftfartøy og en fugl skal omfattes av begrepet "ekstraordinære omstendigheter" som er omhandlet i forordningen artikkel 5 nummer 3. Det fremgår av dommen at en kollisjon mellom et fly og en fugl hverken etter sin karakter eller opprinnelse er et ledd i luftfartsselskapets alminnelige aktivitetsutøvelse, og ligger utenfor luftfartsselskapets faktiske kontroll da kollisjonen ikke er uløselig forbundet med fartøyets funksjonsmåte.

Selve kollisjonen med fugl anses altså som en ekstraordinær omstendighet.

Dommen legger videre til grunn at det kan være flere ansvarlige, herunder flyselskapene, som må treffe nødvendige foranstaltninger for å hindre birdstrike, jf. avsnittene 39 og 40. Domstolen krever videre at det foretas en individuell vurdering av om flyselskapet "rent faktisk var i stand til direkte eller indirekte å treffe forebyggende forholdsregler for å nedsette eller forhindre kollisjonsrisikoen med fugler", jf. avsnitt 44. Flyselskapet har bevisbyrden for at det har truffet de rimelige forholdsreglene det har kunnet i det enkelte kollisjonstilfellet, jf. avsnitt 47.

Nemnda har i etterkant av EU-domstolens dom bedt Luftfartstilsynet gi en generell kommentar om hva som teknisk sett kan forventes av tiltak fra flyselskapenes side for å unngå kollisjon med fugl. I en uttalelse av 14. september 2017 fra Luftfartstilsynet fremgår det at besetningen trenes på håndtering av kollisjoner med fugl om det skjer i lufta, samt på teknisk ivaretagelse på bakken. På forhånd får pilotene informasjon om fugletetthet på og omkring rullebane og i inn- og utflyvingsområdet. Det fremgår videre av uttalelsen, med videre henvisning til uttalelse fra Luftdyktighetsseksjonen, at det er umulig å unngå at kollisjoner med fugl skjer. Det er ingen tekniske metoder eller innretninger som kan fjerne risiko for dette, og flyplassoperatøren er den enhet som kan ha en viss kontroll gjennom skremsler, eksterminering eller stengning av flyplass. Luftfartstilsynet vurderer at kollisjon med fugl er et fenomen som må sidestilles med værforhold.

Nemnda legger etter dette til grunn at flyselskapet ikke hadde mulighet til å sikre seg mot kollisjonen.

Nemnda bemerker at det ikke kan forventes at flyselskaper har teknikere på hver flyplass, dersom dette ikke er selskapets hjemmebase. I dette tilfellet ble tekniker sendt fra Gardermoen, og den totale forsinkelse ble på noe over tre timer. Nemnda mener at forsinkelsen her ikke kunne vært unngått selv om alle rimelige tiltak var iverksatt.

Klager har videre krevd dekket utgiftene til flybilletter for sin videreforbindelse til Newquay Cornwall, som klager ikke rakk på grunn av forsinkelsen, på GBP 153,60. Videre har han krevd dekket GBP 111,50 for alternativ transport til Cornwall (togbilletter). Nemnda mener at klager ikke har krav på erstatning etter luftfartsloven § 10-20.

Vedtak

Transportklagenemnda - fly anbefaler at klager ikke gis medhold.

Nemndas representanter

Helen Andenæs Sekulic (leder)

Kirsti Pamphlett (Forbruker Europa)

Thomas Iversen (Forbrukerrådet)

Josefin Rydberg (SAS)

Gøran Jenssen (Widerøe)